

කුකුල් රෝග පාලන සැලැස්ම

1. පලමුවන දින සිට පස්වන දින දක්වා බිත්තර කහමද කෝෂ රෝගයට සතුන් ගොදුරුවී ඇත්නම් හෝ වැළඳීමට ඉඩ ඇත්නම් ටෙටරසයික්ලීන් ප්‍රතිජීවකයක් වශයෙන් බොහෝ වතුරට දමා දෙන්න.
2. සති 3දී පලමුවරට රැකිකම් රෝගය සඳහා බොහෝ වතුරට එක්කළ හැකි එන්නත් සාරය දෙන්න. පැටවුන් සියයක් සඳහා, වතුර බෝතල් 2෫ක දියකර ගත් ගොවිකම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත් මෙම එන්නත් සාරය සහිත කුප්පි දෙකක් සෑහේ. ප්‍රොයිලර් කුකුලන්ට මෙය එකවරක් පමණක් දීම සෑහෙන මුත්, බිත්තර දමන කිකිළියන්ට නැවත මාස 3-4ක් ඇතුළතදී මෙම එන්නත් සාරය ලබා දිය යුතුය. කිකිළියන් සියයක් සඳහා එන්නත් සාරය අඩංගු කුප්පි 4ක් වතුර බෝතල් 12 1/2ක දියකර බීමට දිය යුතුය. (පළාතේ පශු වෛද්‍ය නිලධාරී කැන මගින් අවශ්‍ය එන්නත් සාරය ලබාගත හැක.)
3. පළමු මාසයේදී කුකුල් වසූරිය සඳහා ගොවිකම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නිකුත් කරන එන්නත් සාරයෙන් එන්නත් කරන්න.
4. ඉපිද දින තුනේ සිට සුදුසු කොක්සිඩියොස්ටැට් වර්ගයක් පාවිච්චි කරන්න. කොක්සිඩියෝසිස් බෙහෙත් වර්ග දෙකක් සාමාන්‍යයෙන් පාවිච්චි කෙරේ. පලමු වර්ගයට අයත් බෙහෙත් අතුරින් ඇමපරෝලියම් හා 'සෝලීන්' වඩාත් ජනප්‍රිය වර්ගයන්ය. බිත්තර දමන කිකිළියන්ගේ හා අභිජනනය සඳහා ඇතිකරන සතුන්ගේ පැටවුන්ගේ ආහාර මිශ්‍රණ වලට මෙම වර්ගය සාමාන්‍යයෙන් එකතු කරනු ලැබේ. මෙම බෙහෙත් මගින් සතුන්ට රෝගයට ඔරොත්තු දීමේ ශක්තියක් ඇති කරයි. අනෙක් වර්ගයට අයත් බෙහෙත් මගින් ශරීරය තුළ කොක්සිඩියෝසිස් පරපෝෂිතයා වර්ධනය වීම සම්පූර්ණයෙන් වලක්වන මුත්, බෙහෙත් පාවිච්චි නැවැත්වූ පසු නැවත බෝවීමට ඉඩ ඇත. මේවා වැඩි වශයෙන් ලිසට් ඇති කරන කුකුලන්ගේ ආහාර මිශ්‍රණවලට එක්කරනු ලැබේ.
5. කුකුල් පණු රෝග නිවාරණය.—කුකුල් පාලනය මනා අන්දමින් නොකරන්නේ නම් කුකුල් පණුරෝග බලගතු ගැටළුවක් විය හැක. විශේෂයෙන් සන ආස්තරණ ක්‍රමයේදී නම්, එය හොඳ වියළි තත්ත්වයකින් මනාලෙස පවත්වා ගත යුතුයි. අපිරිසිදු තෙත ආස්තරණයක් ඇතිවීම කුකුලන්ට බොහෝවිට වැළඳෙන්නේ 'ඇස්කර්ඩියාගල්ලී' නමින් හඳුන්වන විශාල රවුම් පණු වර්ගය වේ. තදින් බෝවූ විට සතුන් සුදුමැලිව කුරු ස්වභාවයක් ඇතිවීමටත් සමහරුන් මරණයට පත්වීමටත් ඉඩ ඇත. පණුවන් සම්පූර්ණයෙන් වැඩීමට සති 5ක් හෝ වැඩි කලක් ගතවේ. පණුවන් පැතිරෙන්නේ බිත්තර මගිනි. ආස්තරණය හොඳ වියළි තත්ත්වයකින් මනා ලෙස පවත්වන්නේ නම් පණු බිත්තර වලට මේරීමට ඉඩක් නොලැබේ. පණුවන් මර්දනය සඳහා සති 6 දී හා තුන්මාසයේදී පිපරසින් ස්වයෝගයක් බොහෝ වතුරට මිශ්‍රකර දෙන්න.